

Võru Kesklinna Kool
Hindamine ning klassi ja põhikooli lõpetamine
(väljavõtte õppekavast)

§ 22. Hindamine

(1) Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(3) Kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta iga trimestri ja õppeaasta lõpus.

(4) Õpilasel ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemal on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

(5) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

§ 23. Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Õpetajad annavad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavade ja käitumistega.

(3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

(5) Arenguevestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast. Arenguevestluse käigus annab kool tagasisidet õpilase ainealaste õpitulemuste ja käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta. Arenguevestluse tulemusena seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele.

§ 24. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

(1) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele. Trimestrite algul teeb õpetaja õpilastele teatavaks antud õppeaines nõutavad õpitulemused, nende kontrollimise aja ja vormi ning õpetaja kehtestatud korra kokkuvõtivate hinnete kujunemise ning järelvastamise tingimuste kohta. Õpitulemuste omandamist kontrollivate mahukamate kirjalike tööde (kontrolltööd) aja kavandab aineõpetaja kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajate ja õpilastega ning kannab selle Stuudiumi kontrollitööde plaani.

(2) Trimestri jooksul võib õpilastele anda iseseisvaks koduseks ülesandeks ühe mahuka töö (referaat, uurimistö, praktiline tegevus jne).

(3) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis.

(4) Hindamisel viie palli süsteemis:

1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;

4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;

5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta

hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

(5) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

(6) 1. ja 2. klassis kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kõigis õppeainetes hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes.

(7) 3.-8. klassis kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel mitteeristavat hindamist järgmistes õppeainetes: kunstiõpetus, tööõpetus, kehaline kasvatus, muusikaõpetus, käsitöö, töö- ja tehnoloogiaõpetus ja majandusõpetus. Inimeseõpetust hinnatakse mitteeristavalt 3.-7. klassis. Mitteeristava hindamise puhul määrab aineõpetaja baastaseme, mille ületamise korral hinnatakse tulemus piisavaks sõnaga „arvestatud“ (AR) ning millest madalamal tasemel tulemus hinnatakse ebapiisavaks sõnaga „mittearvestatud“ (MA).

(8) Kui õpilane õpib kunsti- või muusikakoolis, on direktoril õigus õpilane vabastada vastavates õppeainetes õppetööst lapsevanema ja/või huvikooli avalduse alusel.

(9) Tegemata kirjalik või praktiline töö ja suuline vastus märgitakse Stuudiumi päevikus tähisega T. Kui õpilane tegemata tööd mõjuva põhjuseta 10 koolipäeva jooksul järele ei vasta, lisatakse talle Stuudiumis hinne „nõrk“ või „MA“, mida enam järele vastata ei saa.

(10) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on märgitud T, antakse õpilasele võimalus järelvastamiseks või järeltöö sooritamiseks üldjuhul 10 koolipäeva jooksul pärast töö kätte saamist.

(11) Järelvastamine või järeltööde sooritamine toimub kooskõlastatult aineõpetajaga. Järelvastamise korral lisatakse esialgse hinde kõrvale kaldkriipsuga uus hinne. Järelvastamise võimalusi on üldjuhul ainult üks.

(12) Kui õpilasel on viiepallisüsteemis hinnatavates ainetes sooritada ülesanne, mida ei hinnata, siis Stuudiumi märkimiseks kasutatakse tähiseid AR – arvestatud ja MA – mittearvestatud. Nimetatud tähiseid arvestatakse hoolsuse hindamisel, kuid ei arvestata trimestrihinde väljapanekul.

(13) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk” või „MA“.

(14) Kui õpilasele on määratud kehalises kasvatuses ja/või tööõpetuses meditsiiniliste näidustuste tõttu esitatud erinõudeid, hinnatakse õpilase teoreetilisi teadmisi antud aines.

(15) Individuaalse õppekava järgi õppiva õpilase hindamisel arvestatakse individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

(16) Õppetöö ajal perereisil viibinud õpilase järelõpetamise eest vastutab lapsevanem.

§ 25. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted

(1) Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele ja vanematele klassijuhataja. Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“. Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse Stuudiumi. Käitumishinne märgitakse ka õpilasraamatusse ja põhikooli lõputunnistusele.

(2) „Mitterahuldav“ käitumishinne pannakse õpilase käitumise aastahindeks kooli õppenõukogu otsuse alusel. Kool põhjendab lapsevanemale õpilasele pandud mitterahuldavat käitumishinnet.

(3) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine, üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.

Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, ka väljaspool kooli; kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt, on saavutanud kooliastmele vastavad üldpädevused, esindab kooli olümpiaadidel, spordivõistlustel ja konkurssidel. Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, ka väljaspool kooli; kes täidab kooli kodukorra nõudeid järjepidevalt, on üldiselt saavutanud kooliastmele vastavad üldpädevused, on valmis esindama kooli olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel.

Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, on vähesel määral saavutanud kooliastmele vastavad üldpädevused, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab õpetajate ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.

Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes eirab kooli kodukorra nõudeid või eksib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide täitmisel või ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele või pole saavutanud kooliastmele vastavaid üldpädevusi. Käitumishinde võib alandada alkoholi, tubaka või narkootiliste ainete tarvitamise eest. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise või põhjuse puudumiste eest.

(4) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppimisse ja muudesse ülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

Hindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

Hindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

Hindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kelle õppevahendid pole korras või pole need tal alati kaasas, kes ei täida järjekindlalt õppeülesandeid ja muid kohustusi, ei õpi (kõiki õppeaineid) oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.

Hindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ning vastutustundetult, ei täida õppetundides õpetajate nõudmisi, jätab

sageli tegemata oma kodused õppeülesanded ning muud õppetegevusega seotud ülesanded koolis ja kodus.

§ 26. Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

(1) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks. Kokkuvõttev hinne ei ole aritmeetiline keskmine. Trimestrihinne pannakse välja vähemalt kolme hinde alusel, millest vähemalt kaks peavad olema arvestuslike tööde hinded.

(2) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestrihinne jäänud panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” .

(3) Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk” või kellele on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabirühm jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(4) Õpilasele, kelle trimestrihinne on ”puudulik” või ”nõrk” enam kui kahes aines, määratakse individuaalne õppekava kahes õppeaines, milleks on eelkõige põhiained. Soovi korral võib õpilane sooritada individuaalse õppekava kõikides puudulikult hinnatud ainetes.

(5) Kui õpilane täidab talle trimestri õppematerjali omandamiseks määratud individuaalse õppekava, siis uus hinne märgitakse eelneva „puuduliku“ või „nõrga“ trimestrihinde järele kaldkriipsu taha.

(6) Kui õpilane ilma mõjuva põhjuseta ei täida talle trimestri õppematerjali omandamiseks määratud individuaalset õppkava, siis õppeaasta lõpus talle selle materjali kohta enam täiendavat õppetööd ei määrata.

(7) Trimestrihinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmise klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

(8) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu 5-10 päeva jooksul. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(9) Trimestrihinde parandamiseks määratud individuaalse õppkava ning täiendava õppetöö teemad ning õpitegevused ja –ülesanded kantakse Stuudiumis õpilase individuaalpäevikusse.

(10) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(11) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

(12) Õppeaasta lõpus väljastatakse õpilasele tunnistus paberkandjal.

(13) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

(14) Lõikes 5 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

§ 27. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele ja matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul.

(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine aastahinne;

2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(4) Õpilane, kelle emakeel ei ole eesti keel, kuid kes asus kooli õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.

(5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.